

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

225 /DP/8
DATA 07.02.2014

Biroul permanent al Senatului
Bp 844 17.11.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*”, inițiată de domnii deputați Tudor Ciuhodaru și Cătălin-Daniel Fenechiu – Grupul parlamentar al PP-DD (Bp. 844/2013)

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 55 alin. (1) din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul reducerii vârstei standard de pensionare cu câte 2 ani pentru fiecare copil născut și crescut cel puțin până la vârsta de 10 ani, pentru femeile care au realizat stagiul complet de cotizare în sistemul de pensii.

Potrivit *Expunerii de motive*, demersul legislativ "va avea impact favorabil pe 3 segmente socioeconomice:

1. *asupra natalității în general dar cu precădere în familiile în care mamele muncesc;*
2. *asupra reducerii evaziunii și muncii la negru, angajatele având un motiv suplimentar în angajarea cu forme legale;*
3. *asupra speranței de viață."*

II. Observații

1. După 1990, sistemele de asigurări sociale și pensii din România au intrat într-un proces de transformare și modernizare, cu scopul îmbunătățirii sistemului de protecție socială, iar dreptul de pensie, ca de altfel toate drepturile de asigurări sociale în domeniu, a devenit un drept individual, cuvenit în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

Prin reglementarea acestui sistem unitar de pensii publice s-a asigurat respectarea *principiului egalității de tratament*, aplicându-se prevederi identice tuturor beneficiarilor sistemului public de pensii.

Astfel, potrivit prevederilor art. 482 din *Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, act normativ în vigoare începând cu data de 1 aprilie 2001, femeile care au realizat stagiul complet de cotizare și care au născut cel puțin 3 copii și i-au crescut până la vârsta de 10 ani beneficiau de reducerea vârstei standard de pensionare cu 1 an pentru 3 copii sau cu 2 ani pentru 4 sau mai mulți copii, iar vârsta de pensionare nu putea fi mai mică de 55 ani.

De la data de 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010*, act normativ care a abrogat prevederile *Legii nr. 19/2000*, precum și toate actele normative conexe.

În procesul de elaborare a *Legii nr. 263/2010* au existat o serie de dezbateri cu privire la menținerea prevederilor art. 482 din *Legea nr. 19/2000*.

Astfel, în baza *Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor a reclamat Guvernul României la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aceste prevederi.

De asemenea, prin legislația care reglementează sistemul public de pensii s-a avut în vedere obligația României, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, de transpunere a *Directivei Consiliului 79/7/CEE din 19 decembrie 1978 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale*.

Directiva prevede că *principiul egalității de tratament* implică absența oricărei discriminări pe motive de sex, fie direct, fie indirect, dar nu aduce atingere dreptului statelor membre de a exclude din domeniul său de aplicare stabilirea vârstei de pensionare în scopul acordării pensiei pentru limită de vârstă și posibilele consecințe ale acesteia.

Prin urmare, având în vedere faptul că directiva face referire la aplicarea treptată, în domeniul securității sociale și al altor elemente ale protecției sociale, a *principiului egalității de tratament* între bărbați și femei, prin *Legea nr. 263/2010* atingerea vârstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare se va realiza treptat, respectiv în 4 ani pentru bărbați și în 19 ani pentru femei.

Creșterea vârstelor de pensionare și a stagiilor de cotizare se circumscrie preocupărilor generale manifestate în domeniul pensiilor de statele membre ale Uniunii Europene, documente comunitare recente subliniind faptul că, în contextul unei societăți cu o populație îmbătrânită, va fi din ce în ce mai greu să se asigure sustenabilitatea financiară a sistemelor de pensii.

Având în vedere cele expuse anterior și ținând seama de *principiile europene privind nediscriminarea și egalitatea de șanse între femei și bărbați*, *Legea nr. 263/2010* nu mai cuprinde reglementări cu privire la reducerea vârstei standard de pensionare pentru femei în funcție de numărul de copii născuți și crescuți.

De asemenea, menționăm și faptul că, potrivit prevederilor art. 49 alin. (1) lit. f) din *Legea nr. 263/2010*, este asimilată stagiului de cotizare și perioada în care asiguratul a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani.

2. În sistemul public de pensii din România, dreptul de pensie este un drept individual, iar cuantumul pensiei, ca venit de înlocuire a salariului ca urmare a ivirii riscului bătrâneții, este calculat în funcție de perioada de contribuție și de nivelul veniturilor realizate de fiecare persoană în timpul vieții active.

Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principiu de bază *principiul contributivității*, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale convenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

Astfel, *Legea nr. 263/2010* asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

3. Prin *proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, adoptat în ședința Guvernului din 4 decembrie 2013, s-a propus modificarea vârstei standard de pensionare, în sensul că aceasta este de 65 de ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Sub acest aspect, în sprijinul soluției legislative conținută în proiectul de lege adoptat de Guvern, se arată, în *Expunerea de motive*, că *"Egalizarea vârstelor de pensionare pentru femei și bărbați se circumscrie Recomandărilor de țară ale Comisiei Europene transmise României, în contextul unei societăți cu o populație îmbătrânită, care afectează sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii. În cadrul recomandărilor menite să îmbunătățească performanța economică a României, Comisia Europeană a constatat că, deși "poziția bugetară s-a îmbunătățit în România, nivelul redus de respectare a obligațiilor fiscale constituie o provocare majoră iar sustenabilitatea și adecvarea sistemului de pensii prezintă riscuri medii pe termen lung"*.

Proiectul se află, în prezent, în procedură legislativă la Senat (L 699/2013).

4. În ceea ce privește conținutul *Expunerii de motive*, față de faptul că prezenta inițiativă legislativă implică creșterea cheltuielilor de la bugetul asigurărilor sociale de stat, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, *"Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare"*. În acest sens, în *Expunerea de motive*, precum și în conținutul textului de lege, ar fi fost necesar să se precizeze sursa de finanțare pentru fiecare obiectiv de cheltuieți bugetare preconizat.

Totodată, potrivit art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*,

"În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsură/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

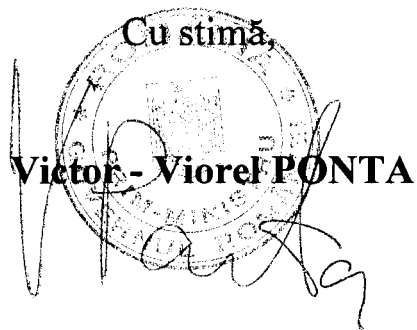
b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar".

În raport de aceste dispoziții legale, ar fi fost necesar să se precizeze, în *Expunerea de motive*, mijloacele necesare pentru acoperirea cheltuielilor, precum și efectele asupra bugetului general consolidat.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului